

פרוטוקול

ישיבת מועצת הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית

שהתקיימה ביום חמישי, ה-17 ביוני 2021, בשעה 09:00, במשרדי רשות החדשנות בירושלים

ובשיחת ZOOM

חברי מועצה משתתפים:

ד"ר עמירם אפלבוים, ראש רשות החדשנות ויו"ר המועצה
גב' חגית שני, סגנית החשב הכללי, משרד האוצר
מר אסף וסרצוג, אגף התקציבים, משרד האוצר (השתתף בנושאים מס' 1-3)
גב' ציפי עוזר-ערמון, נציגת ציבור
מר ארז צור, נציג ציבור (השתתף בנושאים מס' 1-3)

משתתפים נוספים:

מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות
מר ארי זיגמן, ראש מטה מנכ"ל רשות החדשנות
עו"ד צפיר נוימן, היועץ המשפטי, רשות החדשנות
עו"ד לי קפון דפני, הלשכה המשפטית, רשות החדשנות (למעט סעיף 2.4 בנושא מס' 2)
מר שגיא דגן, ראש זירת חברות בצמיחה, רשות החדשנות (למעט נושא מס' 7)
ד"ר עינת מגל, סגנית המדען הראשי, משרד הכלכלה והתעשייה
מר פניאל רוזנטל, ראש מטה ראש רשות החדשנות
גב' ספיר איפרגן, אגף התקציבים, משרד האוצר
גב' טליה יוסף, אגף התקציבים, משרד האוצר
ד"ר אסף קובו, כלכלן ראשי, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 3)
ד"ר אביב זאבי באלאסיאנו, ראש זירת תשתיות טכנולוגיות, רשות החדשנות (השתתף בנושא מס' 3)
גב' יעל חי קנובל, מנהלת תכנון ואינטגרציה ארגונית, רשות החדשנות (השתתפה בנושא מס' 4)
גב' ליאת אסא שרון, מנהלת משאבי אנוש, רשות החדשנות (השתתפה בנושא מס' 7)

על סדר היום

1. דברי פתיחה - יו"ר מועצת הרשות;
2. עדכוני מנכ"ל רשות החדשנות;
3. דיון בנושא מחקר חדשני טרום-מוצרי בחברות גדולות;
4. עדכון היעדים ותכנית העבודה של רשות החדשנות;
5. אישור פרוטוקול של ישיבת מועצת הרשות;
6. מעבר על ביצוע כלל החלטות המועצה מישיבות קודמת ועמידה במועדי ביצוע;
7. אישור נוהל עבודה היברידית ממשרדי הרשות ומרחוק.

הדין

1. דברי פתיחה – יו"ר מועצת הרשות

דין: ד"ר עמירם אפלבוים, יו"ר מועצת הרשות וראש רשות החדשנות, בירך את מר דרור בין על תחילת עבודתו כמנכ"ל רשות החדשנות. חברי מועצת הרשות איחלו למר בין הצלחה בתפקיד.

ד"ר אפלבוים עדכן כי בהתאם להסכמים הקואליציוניים רשות החדשנות צפויה לעבור מאחריות של משרד הכלכלה והתעשייה לאחריות משרד המדע והטכנולוגיה, אשר צפוי לשנות את שמו למשרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה.

בנוסף, עדכן ד"ר אפלבוים כי החלק היחסי של התקציב שהועבר לרשות החדשנות עד לחודש מאי 2021 הסתיים וכי ייתכן ויועבר תקציב נוסף לאור העובדה שמסתמן שיהיה תקציב מדינה לשנת 2021 עד לחודש נובמבר.

לבסוף ציין כי דו"ח רשות החדשנות פורסם אתמול לציבור.

2. עדכוני מנכ"ל רשות החדשנות

דין: 2.1. מר דרור בין, מנכ"ל רשות החדשנות, מסר עדכון אודות תקציב רשות החדשנות והמעבר הצפוי למשרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה. מתבצעת היערכות לתקציב מדינה לשנים 2021 ו-2022. אישור התקציב והחלטות הממשלה הנוגעות לתכנית הכלכלית ("חוק ההסדרים") צפוי בסוף חודש אוגוסט. אישור הכנסת עתיד להיות בתוך 145 ימים מיום הקמת הממשלה (תחילת נובמבר 2021, כאשר דיוני התקציב מול אגף התקציבים יתקיים בחודשים יוני-יולי. עד לאישור תקציב מדינה ייתכן כי יינתן לרשות החדשנות תקציב גישור נוסף. בנוסף, הוצג ניצול התקציב שניתן עד לסוף חודש מאי בחלוקה לפי הזירות. אשר למעבר רשות החדשנות לאחריות משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה, ישנו ניסיון להגיע להסכמה בין כלל הגופים המקצועיים על מעבר "AS-IS". בנוסף, השרה אורית פרקש-הכהן הגיעה אתמול למפגש היכרות עם רשות החדשנות.

2.2. לאחר מכן סקר מר בין עדכונים שוטפים אודות פעילות רשות החדשנות, תוך התייחסות לשלושה מהלכים פורצי דרך שרשות החדשנות הפעילה בשנתיים האחרונות ואשר לא הופעלו קודם לכן על-ידי לשכת המדען הראשי במשרד הכלכלה והתעשייה או על-ידי משרדים ממשלתיים אחרים. בכל הנוגע לפעילות רשות החדשנות בתחום המימון, מדובר על ביטול הנתק בין שוק ההון להייטק וחיבור בין ההייטק למוסדיים – השקעה שתניב חיבור לשנים ארוכות קדימה. נעשו פעולות להגדלת הביקוש, כדוגמת מסלול הטבה מס' 43 – הגנה על השקעות של מוסדיים בהייטק וכן פעולות להגדלת ההיצע, כדוגמת שותפות אסטרטגית עם רשות ניירות ערך, הבורסה, רשות שוק ההון, בנק ישראל ומשרד האוצר, לצורך הורדת חסמים לגיוס של חברות הייטק בשוק ההון המקומי. התוצאה של מהלכים אלו הינה שעד כה הוגשו השקעות בסך 400 מיליון ש"ח (20% מסך ההגנה שהוקצתה), בהשקעה ממוצעת של 10.5 מיליון ש"ח. תוצאה נוספת הינה גל הנפקות הייטק בבורסה המקומית.

בנוסף, במסגרת פעילות רשות החדשנות בתחום ההון האנושי (חירום) אושרו תכניות של 45 גופי הכשרה ומעסיקים בעלות כוללת של 125 מיליון ש"ח, מתוך כ-135 בעלות כוללת של 550 מיליון ש"ח. הצפי הוא להכשרה והשמה של כ-7,000 בוגרים במגוון משרות הייטק כ-12 חודשים ממועד תחילת ההכשרה. התכנית הביאה לכניסת גופים חדשים - גופי הכשרה וחברות עסקיות שתזייצנה מודל הכשרות ארוך טווח גם לאחר סיום תמיכת רשות החדשנות.

לשאלת ד"ר אפלבוס, יו"ר מועצת הרשות, באשר למידת המעורבות של רשות החדשנות בהמשך הטיפול בנושא הכשרות הון אנושי, השיב מר בין כי מאחר ומדובר במחסור חמור ואקוטיליהייטק, נדרשת מעורבות של רשות החדשנות. השאלה הינה האם רשות החדשנות צריכה לנהל את הפעילות או רק לתכלול עבודה של גופים אחרים שיובילו את זה. חברי מועצת הרשות סברו כי יש לקיים דיון עומק בנושא ההכשרות (הון אנושי) בישיבת המועצה הבאה.

2.3 לאחר מכן סקר מר בין את סטאטוס פרויקט ה-CRM. בחודש מאי 2021 הייתה השקה במקביל למערכות הקיימות והורדה לצורת טיפול בבאגים משמעותיים, כאשר לא הייתה פגיעה בפעילות רשות החדשנות. עלייה מחודשת לאוויר צפויה בסוף חודש יולי.

2.4 אשר לדו"ח רשות החדשנות שפורסם בימים אלה, ציין מר בין כי ההייטק הישראלי נמצא בשיא של כל הזמנים (בין היתר - 10% מהמועסקים בישראל עובדים בהייטק, 43% מהייצוא של ישראל מיוחס לחברות הייטק), כאשר ישנם שני אתגרים משמעותיים להמשך השגשוג של ההייטק והכלכלה הישראלית: התמעטות בפתיחת חברות ההזנק ומחסון בהון אנושי וגיוון. בכל הנוגע להתמעטות בפתיחת חברות הזנק ניתן לראות ירידה במספר החברות החדשות, ירידה במספר משקיעי הסיד וקיפאון במספר סבבי הסיד. לשאלת אחד הנוכחים השיב מר בין כי מדובר במגמה עולמית שאינה ייחודית לישראל אולם יש לבדוק את ההשפעה ארוכת הטווח על ההייטק הישראלי. בכל הנוגע למחסור בהון אנושי וגיוון, ישנו אתגר בסגירת הפערים, כאשר היעד הממשלתי הינו 15% בעוד 5 שנים. הפער הינו של כ-90,000 משרות. יש לסגור את הפער בעיקר על-ידי הכשרות חוץ אקדמיות והשמת הבוגרים בתעשייה. בנוסף, נשים מהוות כשליש מהסטודנטים במקצועות ההנדסה כל שחלקן בהייטק צפוי להישמר. ערבים וחרדים מהווים 2%-3% בהתאמה.

2.5 סעיף שהוטל עליו חיסיון.

החלטה: בישיבת המועצה הבאה, אשר תתקיים בחודש אוגוסט 2021 תקיים מועצת הרשות דיון עומק בנושא הכשרות (הון אנושי).

בנוסף, להטיל חיסיון על סעיף 2.5 בעדכוני המנכ"ל, מכוח סעיף 8ד(ט) לחוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, תשמ"ד-1984 (להלן: "חוק החדשנות").

3. דיון בנושא מחקר חדשני טרום-מוצרי בחברות גדולות

רקע: לאור מגמה חיובית כשלעצמה של היווצרות מהירה של חברות גדולות וגל ההנפקות הגדול של חברות ישראליות בשנת 2020 וההתגברות הצפויה שלו בשנת 2021 קיימת סבירות גבוהה לשינוי מבני

משמעותי בהייטק. אירוע זה צפוי לטמון בחובו גם שינוי בהרכב הוצאות של ההייטק הישראלי בין מחקר (טרומ מוצרי) ופיתוח (מוצרי).

דיון: ד"ר אסף קובו, הכלכלן הראשי ברשות החדשנות, הציג את הנושא וסקר, בין היתר, את תרומתן של חברות גדולות בענף ההייטק למשק הישראלי. הוצגו נתונים בהיבט של הכנסות המדינה ממס חברות בהייטק בחלוקה לפי חברות גדולות ולא רווחיות, חברות גדולות ורווחיות, מרכזי מו"פ, חברות קטנות ורווחיות וחברות קטנות ולא רווחיות. בנוסף, הוצגו נתונים בהיבט של התפלגות תעסוקת עובדים בהייטק לפי גדול החברה, בחלוקה לחברות גדולות, חברות הזנק ומרכזי מו"פ. עוד ציין ד"ר קובו כי בשנה האחרונה מתרחש שינוי מבני בהייטק הישראלי לכיוון חברות גדולות, שלמות וציבוריות, כאשר רק ברבעון הראשון של שנת 2021 הונפקו 23 חברות.

לאחר מכן הציג ד"ר קובו התייחסות מספרות אקדמית באשר להשפעת הנפקה לבורסה על חדשנות, כאשר הגישה להון בעקבות ההנפקה גורמת לשינוי אסטרטגי בחברה לטובת השקעת משאבים בפיתוח (על פני מחקר יישומי).

בהמשך מר בין הציג סוגיות שונות שבכוונת רשות החדשנות לתת אליהן מענה בהמשך, ובכלל זאת כיצד תוגדר חברה גדולה, מהו רף הכניסה למסלול המחקר היישומי, כיצד להכניס להסדר חברות גדולות עם חובות עבר ועוד.

חברי המועצה קיימו דיון כללי אודות הצורך שרשות החדשנות תיתן מענקים לחברות גדולות והאם המענקים יינתנו בגין מו"פ מוצרי או מו"פ יישומי בלבד. בהקשר זה הועלתה השאלה האם רשות החדשנות אינה מחליפה כסף פרטי, כך שלמעשה מדובר בשימוש לא נכון במשאב ציבורי שכן מדובר בפעילות שהייתה מתרחשת בכל מקרה.

חלק מחברי מועצת הרשות סברו כי בחברות גדולות, מה שמכונה פיתוח הידע לא היה מתבצע, בלעדי התמיכה של לשכת המדען הראשי בעבר ורשות החדשנות כיום. החשש הוא שהמו"פ הזה יתבצע במדינות אחרות. מנגד, צוין כי מדובר בתיעדוף והשאלה שצריכה להישאל הינה היכן התרומה הממשלתית חשובה יותר.

ד"ר אביב זאבי באלאסיאנו, ראש זירת תשתיות טכנולוגיות ברשות החדשנות, ציין כי אחת ממטרות רשות החדשנות הינה לתת מענה לגלי הטכנולוגיה הבאים, כאשר לצורך כך נדרשת מעורבות גם של חברות גדולות (דוגמאות לכך הן בתחום הקוונטים והבינה המלאכותית). מאחר ולא כל החברות הגדולות מעוניינות לשתף את הידע שלהן עם חברות אחרות או האקדמיה נדרשת מעורבות ממשלתית, כפי שנעשה לדוגמא באמצעות המאגדים.

4. עדכון היעדים ותכנית העבודה של רשות החדשנות

רקע: ביום 7 בינואר 2021 אישרה מועצת הרשות את יעדי רשות החדשנות ואת תכנית העבודה שלה לשנת 2021. בשל היעדר תקציב שנתי לרשות החדשנות, נדרשות התאמות ביעדים, בפעולות ובתכנית העבודה של רשות החדשנות.

דיון: מר דרור בין הציג את הנושא וציין כי היעדים תוכננו בהנחת היות תקציב מדינה רגיל (תקציב 2019) וסוכם כי כל סטייה מהנחה זו תדרוש בחינה מחדש של היעדים שהוגדרו. בהיעדר תקציב מדינה קיים צורך לעדכן את יעדי רשות החדשנות ולהתאימם למציאות התקציבית הנוכחית. מדובר בתיקונים מינוריים יחסית שנובעים מהאילוצים שהיו השנה.

בזירת צמיחה – ביעד "האצת המעבר מפיתוח לניסוי, להטמעה ולשוק מקומי ראשוני" התבקש תיקון בהישג הנדרש "יצירת פלטפורמה עבור אתרי הרצה ממשלתיים שתאפשר התקשרות יעילה להרצת פיילוטס והפעלתה בלפחות שני אתרי הרצה", כך שתושמט המילה "והפעלתה".

בזירת הזנק ביעד "הרחבת פעילויות במשק בתחום ביוקונוורג'נס" התבקש תיקון בהישג הנדרש "תמיכה בפרויקטים במסגרת כלי הרשות בהיקף של עד 200 מלש"ח", כך שבמקום "200 מלש"ח" יופיע "150 מלש"ח". בנוסף, בהישג הנדרש "קידום התקשרויות גלובאליות Global Alliances לקידום משותף של התחום – גיבוש והפעלת הסכם ראשון", התבקשה מחיקה של המילה "והפעלת". כמו כן, ביעד "הגדלת פעילות אנג'לים בהנבטת חברות", התבקש תיקון בהישג הנדרש "גיבוש והפעלת תכנית פיתוח עסקי לקידום השקעות אנג'לים בחברות בשלבים מוקדמים", כך שתימחק המילה "והפעלת".

בזירה החברתית ציבורית ביעד "הגדלת מספר המועסקים בהייטק תוך ניצול ההזדמנות כתוצאה ממשבר הקורונה" התבקש תיקון בהישג הנדרש "הכשרה של לפחות 3,500 מבקשי עבודה במקצועות מו"פ ותומכי מו"פ במסגרת תכנית החירום ובנוסף 1,500 במסגרת קרן הון אנושי ושאר מסלולי הזירה תוך יצירת פוטנציאל השמה של 70%", כך שימחקו המילים "ובנוסף 1,500 במסגרת קרן הון אנושי ושאר מסלולי הזירה תוך יצירת פוטנציאל השמה של 70%".

בנוסף, ביעד "יזמות ותעסוקה של אוכלוסיות בתת ייצוג" התבקש תיקון בהישג הנדרש "תעסוקה: השמה של לפחות 200 איש מתתי האוכלוסיות במסלולי הזירה", כך שבמקום המילה "השמה" תופיע המילה "הכשרה".

בזירת ייצור מתקדם ביעד "האצת המעבר מפיתוח לייצור ולהקמת מפעלי תעשייה מתקדמים" בהישג הנדרש "הרחבת פעילות פיתוח לייצור – הוצאות שני קולות קוראים במהלך שנת 2021 וקבלה של בקשות איכותיות בציון מעבר של 3.7 להוציא חריגים בשיעור של עד 5%", לתקן את ההישג כך שבמקום "שני קולות קוראים" יופיע "...הוצאת לפחות קול קורא אחד (קול קורא שני תלוי אישור תקציב ביוני...".

בחטיבה הבינלאומית ביעד "קידום מטרות הרשות על-ידי פיתוח עסקי בינלאומיים" לתקן את ההישג כך שבמקום "10-12 פרויקטים בתחומי ביו-קונברג'נס (הזנק)" ו- "5-6 פרויקטים של חברות ייצור (ייצור מתקדם)", יופיע בהתאמה "1-2 פרויקטים בתחומי ביו-קונברג'נס (הזנק)" ו-"1-2 פרויקטים של חברות ייצור (ייצור מתקדם)".

לבסוף, ביעדי המטה, בכל הנוגע למשימות מרכזיות "SLA מבקשה/קול קורא עד תשובה לחברה – בשנה" ו-"SLA מתשובה לחברה עד הפעלה/מקדמה" צוין כי ההישגים הנדרשים המפורטים נמצאים בסיכון גבוה בשל היעדר תקציב.

החלטה: לאשר את עדכון היעדים ותכנית העבודה של רשות החדשנות לשנת 2021, בהתאם למפורט במצגת שהופצה טרם הדיון.

5. אישור פרוטוקול של ישיבת מועצת הרשות

דיון: חברי מועצת הרשות נתבקשו לאשר את הפרוטוקול של ישיבת מועצת הרשות מיום 11 במאי 2021.
החלטה: לאשר את הפרוטוקול של ישיבת מועצת הרשות שהתקיימה ביום 11 במאי 2021, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון.

6. מעבר על ביצוע כלל החלטות המועצה מישיבות קודמת ועמידה במועדי ביצוע

דיון: עו"ד צפיר נוימן, היועץ המשפטי, ציין כי בהמשך להחלטות מועצת הרשות מהימים 19 בנובמבר 2020 ו-11 במאי 2021, מבוקש על-ידי הגורמים המקצועיים ברשות החדשנות כי הדיון אודות החלטת חובת תשלום תמלוגים על מאגדים, מסחור ידע וחברות גדולות (לרבות הסדר תמלוגים) יוצג בישיבת המועצה בחודש אוגוסט והדיון אודות פעולות הגבייה בהן נוקטת רשות החדשנות יתקיים בישיבה בחודש אוקטובר.

בנוסף, נושא נוסף אשר היה במעקב עסק במסלול הטבה מס' 2 – תמיכה בחדשנות טכנולוגית של התעשייה בשיתוף עם גורמי ממשל. הוצגו נתונים אודות התפלגות שיעור המענקים בכתף לפי מסלולי המשנה וכן נתונים אודות התפלגות ביצוע הפיילוטים באתרים השונים במסלול המשנה המשותף עם משרד הבריאות.

מר שגיא דגן, ראש זירת צמיחה ברשות החדשנות, ציין כי מתוך 186 פיילוטים שבוצעו 70 מתוכם נעשו במשותף עם משרד הבריאות. בהיבט של ארגוני הבריאות יצרו שיפור משמעותי ביכולת לעבוד עם התעשייה ויצירת תחרות על חברות הזנק.

החלטה: הדיון אודות החלטת חובת תשלום תמלוגים על מאגדים, מסחור ידע וחברות גדולות (לרבות הסדר תמלוגים) יוצג בישיבת המועצה בחודש אוגוסט והדיון אודות פעולות הגבייה בהן נוקטת רשות החדשנות יתקיים בישיבה בחודש אוקטובר.

7. אישור נוהל עבודה היברידית ממשרדי הרשות ומרחוק

רקע: חוזר הממונה על השכר במשרד האוצר מיום 18 באפריל 2021 מאפשר עבודה מהבית/מרחוק של פעם בשבוע וכן אפשרות ליום מפוצל עד פעמיים בחודש. הממונה על השכר מאפשר עבודה מהבית בהיקף גדול יותר באישור המועצה ובאישורו.

במהלך שנת משבר הקורונה עובדי רשות החדשנות עבדו באופן מלא מהבית בתקופת הסגרים, ובתקופות האחרות באופן חלקי (יומיים או שלושה מהבית), זאת ללא פגיעה בפרייון ותוך עמידה ב-SLA מאתגר יותר משנים קודמות.

יש לציין כי גם קודם לשנת משבר הקורונה, חלק מעובדי רשות החדשנות שהתגוררו באזור המרכז עבדו בימים מסוימים שלא ממשרדי רשות החדשנות בירושלים.

עם חזרה לשגרה והסרת כל הגבלות הקורונה, על מועצת הרשות לאשר נוהל אשר יסדיר את העבודה מהבית/מרחוק ברשות החדשנות. בהתאם לנוהל, מוצע לאשר פיילוט בן שלושה חודשים בו יעבדו עובדי הרשות לפחות 3 ימים בשבוע ממשרדי רשות החדשנות ועד יומיים מהבית/מרחוק (לרבות סיורים). יום שלישי בשבוע נקבע כיום בו כל עובדי רשות החדשנות יעבדו ממשרדי הרשות בירושלים. אישור לעבוד מהבית/מרחוק יינתן רק לעובד בעל יכולת טכנולוגית לביצוע המשימות שיינתנו לו במסגרת עבודתו מרחוק. במהלך הפיילוט תיבחן האפקטיביות של מתכונת עבודה זו ובסופה יחליט המנכ"ל על המתווה הסופי.

דיון: מר דרור בין הציג את הנושא וציין, בין היתר, כי לאור העובדה שנראה כי משבר הקורונה עתיד להסתיים, רוצים להטמיע את הלקחים מתקופה זו בעבודת השוטף החדשה ולאפשר לעובדי רשות החדשנות עבודה היברידית.

גבי ליאת אסא-שרון, מנהלת משאבי אנוש ברשות החדשנות, ציינה כי לפני משבר הקורונה התאפשרה עבודה שלא ממשרדי רשות החדשנות לחלק מהעובדים המתגוררים באזור המרכז, כאשר הדבר הצריך ניהול מרחוק. רשות החדשנות נערכה לכך מבחינה טכנולוגית, לרבות היכולת לדווח נוכחות. בתקופת משבר הקורונה עובדי הרשות עבדו 100% מהבית. התפקוד באותה העת היה מצוין, כאשר מדובר בהיקף עבודה משמעותי שכלל גם קיומן של ועדות מחקר באמצעים אלקטרוניים.

עוד ציינה גבי אסא-שרון כי כעת עם החזרה לשגרה, ישנם יתרונות וחסרונות בהמשך עבודה מרחוק. מתן האפשרות לעבוד מרחוק מגביר את שביעות הרצון של העובדים. אחד החסרונות הינו צמצום המגע בין העובדים, אך הפתרון להתגברות על חיסרון זה הוא הגדרת יום קבוע בשבוע, שבו כלל העובדים יעבדו במשרדים בירושלים.

מר בין ציין כי היומיים בהם מתאפשרת עבודה מרחוק כוללים גם סיורים ומדובר בשינוי של המצב שהיה קודם לכן בהקשר זה.

חברי מועצת הרשות ציינו כי מדובר במהלך ראוי, אשר יאפשר גם גיוס של עובדים חדשים מאזור המרכז, לאור הגמישות המוצעת בנוהל.

החלטה: לאשר את נוהל עבודה היברידית ממשרדי הרשות ומרחוק, בהתאם לנוסח שהופץ טרם הדיון.

ד"ר עמירם אפלבוים
ראש רשות החדשנות

